

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการยุววิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เยาวชนของจังหวัดมหาสารคามทำวิจัย ในแนวประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สร้างความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน และการเปลี่ยนแปลงชุมชนในท้องถิ่นจะสะท้อนผ่านการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น พัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นให้กว้างขวางออกไปยังสถานศึกษาและชุมชนต่าง ๆ ในจังหวัดมหาสารคาม รวบรวมและสังเคราะห์ชุดความรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม เพื่อเผยแพร่เป็นประโยชน์สำหรับสถาบันการศึกษา ส่วนราชการ และบุคคลทั่วไป และเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถาบันการศึกษาในแต่ละพื้นที่ ให้เป็นแกนกลางในการสนับสนุนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation) ผสมผสานกับการเน้นประวัติศาสตร์บอกเล่า กลุ่มเป้าหมายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาเพศชายและเพศหญิง ผู้เฒ่า ผู้แก่ในชุมชน ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และทีมประสานงานโครงการระดับจังหวัด โดยศูนย์เบ็ญจเกตุกลานชาวอีสาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พื้นที่วิจัยโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 – 3

ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมสนับสนุนให้เยาวชนของจังหวัดมหาสารคามทำวิจัยในแนวประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากกิจกรรมการเรียนรู้คู่วิจัย เกิดจากผู้ประสานงานระดับจังหวัดได้ประชาสัมพันธ์โครงการยุววิจัย และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาโจทย์วิจัย ร่วมกับครูที่ปรึกษา และทีมยุววิจัยจากโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 – 3 ได้กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ โดยความสมัครใจ จำนวน 20 โรงเรียน 40 โครงการ ยุววิจัย 100 คน และครูที่ปรึกษา 55 คน

การพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เกิดจากการจัดการความรู้ โดยเครือข่ายทางสังคมภายในโครงการและภายนอกโครงการ ทำกิจกรรมจัดการความรู้ร่วมกัน ด้วยกิจกรรมกระบวนการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ การเรียนรู้แบบทางเล็อกจากคนหลายวัย และการปฏิบัติตามยอมรับ ทำให้ครูที่ปรึกษาและยุววิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาพุทธศักราช 2542 ผู้เรียนเป็นสำคัญ มีสี่รูปแบบ การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฟังตนเอง มีความสุข และการเรียนรู้แบบร่วมมือ และครูที่ปรึกษาเข้าใจกระบวนการวิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นนำไปปรับใช้กับการสอนกับกลุ่มวิชาอื่น ๆ และเป็นผู้แนะนำให้ทีมยุววิจัยฝึกการตั้งคำถามจะทำให้เก็บข้อมูลได้ชัดเจน และผลที่เกิดกับนักเรียนหลังจากได้ศึกษาชุมชนผ่านประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นตนเอง และเกิดความสัมพันธ์กับคนในชุมชน

การรวบรวมสังเคราะห์ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจากโรงเรียนเป้าหมาย ผลการวิจัยได้ชุดความรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเกี่ยวกับ อาชีพ ความเชื่อพิธีกรรม สถานที่สำคัญ ทรัพยากรธรรมชาติ ดนตรี ศิลปะการแสดง และครุภูมิปัญญาท้องถิ่น การเผยแพร่ขยายผลการวิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นระดับโรงเรียน ได้จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและทำการวิจัยเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่น การขยายผลโดยครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรม จัดการเรียนรู้กลุ่มวิชาอื่นๆ ด้วยการตั้งคำถามขยายผลในโรงเรียนตนเอง และจัดตั้งครูแกนนำประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา การขยายผลผ่านพื้นที่สาธารณะโดยจัดนิทรรศการหรือเข้าร่วมการแข่งขันวิชาการ การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น การจัดทำข่าวการศึกษาใช้สื่อวิทยุชุมชนหรือสถานีโทรทัศน์ในท้องถิ่น

สรุปโครงการขุวิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม เป็นกรณีตัวอย่างการเรียนรู้ นอกชั้นเรียนผ่านวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ใช้วิธีการศึกษาแบบประวัติศาสตร์บอกเล่า เกิดจากนักเรียน และครูที่ปรึกษาร่วมกันศึกษาเรื่องที่ตนเองสนใจ ในหมู่บ้านของตนเองหรือหมู่บ้านอื่น ๆ ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้เฒ่า ผู้แก่ และมีผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่นให้ข้อเสนอแนะทำให้พบเส้นทางการปฏิรูปการจัดการศึกษาของสังคมไทย สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 ผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรมีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คู่วิจัยกับวิชาอื่น ๆ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานด้วยกิจกรรมการจัดการความรู้แบบเครือข่ายทางสังคม

Executive Summary

Maha Sarakham Local History Youth Research Project

The objective of the research project was to encourage the youth in Maha Sarakham Province to conduct local history research, to build a body of knowledge on people's way of life and community change reflecting through studies of local history, to develop a management of learning activities on local history to a wider scale reaching schools and communities, to collect and synthesize packages of Maha Sarakham local history, to disseminate the research findings to concerned institutes, government, and general public, and to promote the roles of educational institutes to neutrally provide financial support for participation action research. The targets were secondary school students, the elderly people, folk experts in local history, and the provincial project co-ordinators under the Isan youth watch center, the study areas were secondary and extended primary school in the educational regions, 1, 2, and 3. The research findings were as follows :

The local history youth research project using participation learning activities came about by the initiation of the Maha Sarakham provincial co-ordinators who publicized the research project and later arranged for a workshop on development of research questions with the co-operation of 55 project advisors and 100 members of youth research from 20 secondary and primary schools in Maha Sarakham Educational Regions 1, 2 and 3. Forty sub-projects were carried out under this project.

The development of the management of local history learning activities came about by managing of social network established from within as well as from outside. Students managed learning activities using local problem solving processes together. The participant members learned and acted what they thought suited them the most. The advisors and the youth research had followed the 2542 Educational Reform of the student based learning which had 4 learning models : learning from real experiences, self-help learning, be-happy learning, and co-operative learning. With a clear understanding of local history research, most teacher - advisors could very well apply their experiences in their own teaching responsibilities as well as guiding their students forming research questions. The students themselves, on the other hand, were proud of their own community and came to interact with people who lived in the same community.

From collecting and synthesizing local history data, came packages of local history, occupations, beliefs and rituals, landmarks, natural resources, musical performances and folk teachers. Centers for local history were established; teacher - advisors arranged for learning activities covering other courses and local history school syllabus; local history teachers were appointed. The research results were disseminated to the public as well as government offices using exhibitions, radio and television programs.

As a case study this research project indicated learning from outside classroom using the case of local and oral history. The students and their advisors discussed over the topics they were interested in the most and collected the data from people in the communities under study. The study showed how the Thai education should be reformed and collaborated with the 1999 Educational Reform Act. Emphasizing student - based learning; learning activities should be developed using research and social and school - based learning.